

Mgr. Martin Dzingel
místopředseda Rady vlády pro národnostní menšiny

V Praze dne 5. ledna 2015
Č.j.: 18652/2014-KRP

Vážený pane generální řediteli,

dovolte, abych Vás jako místopředseda Rady vlády pro národnostní menšiny, poradního orgánu vlády pro záležitosti národnostních menšin, informoval o tom, že v souladu se statutem této Rady působí mj. její pracovní skupina pro národnostně menšinové televizní vysílání. Členy pracovní skupiny jsou zástupci národnostních menšin, žijících na území České republiky, tj. zástupci bulharské, chorvatské, maďarské, německé, polské, romské, rusínské, ruské, řecké, slovenské, srbské, ukrajinské a vietnamské menšiny, včetně zástupce židovské komunity. Vedoucí pracovní skupiny je v současnosti MgA. Světlana Lazarová, zástupkyně bulharské menšiny. Jménem této Pracovní skupiny se na Vás obracím.

Podle § 31 odst. 4 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání je povinností provozovatele vysílání ze zákona sestavovat programovou skladbu tak, aby ve svém vysílání poskytoval vyváženou nabídku pro všechny obyvatele se zřetelem na jejich věk, pohlaví, barvu pleti, víru, náboženství, politické či jiné smýšlení, národnostní, etnický nebo sociální původ a příslušnost k menšině. Tento zákon dále přímo upravuje zákaz vysílat pořady podněcující k nenávisti nebo násilí proti skupině obyvatelstva na základě rasy, pohlaví, náboženství atd. a stanovuje jako jedno z kritérií pro výběr uchazeče o licenci k vysílání přínos žadatele k zajištění rozvoje kultury národnostních, etnických a jiných menšin v České republice.

O zajištění rozvoje kulturní identity národnostních a etnických menšin hovoří § 2 odst. 1 písm. d) zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi, jakož i § 2 zákona č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlase. Uvedený zákon nově definoval pojem „veřejná služba v oblasti rozhlasového vysílání“, obdobně, jako je definována „veřejná služba v oblasti televizního vysílání“. Vymezení služby veřejnosti spočívá mj. ve vytváření a šíření programů a poskytování vyvážené nabídky pořadů pro všechny skupiny obyvatel, se zřetelem na jejich národnostní původ a národnostní totožnost, rozvíjení kulturní identity obyvatel ČR, včetně příslušníků národnostních menšin.

Jednou z úloh veřejnoprávního ČRo je tedy naplňovat potřeby národnostních menšin, ovlivňovat veřejné mínění ve smyslu nediskriminace, multikulturality a tolerance.

Ve výše uvedené souvislosti Pracovní skupina vygenerovala na základě jednání Rady vlády pro národnostní menšiny dne 10. listopadu 2014 seznam tezí, na které od Vás členové Rady v souvislosti s rozhlasovým vysíláním o národnostních menšinách a pro ně budou chtít vyslechnout reakci. Jde o následující:

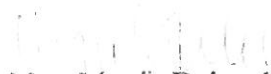
- Český rozhlas neplní úkol veřejnoprávnosti stran národnostních menšin důsledně, rádi bychom se dozvěděli konkrétní údaje o objemu vysílaných pořadů věnovaných této problematice, a to podle typu pořadů (např. dokumenty, zpravodajství);

- považujeme za nutné informovat ve větší míře o problematice menšin prostřednictvím existujících zpravodajských a publicistických programů, a to tak, aby byl život národnostních menšin a jejich příslušníků prezentován veřejnosti zcela přirozeně, jako normální, zcela běžná součást života společnosti v ČR; Český rozhlas by měl věnovat této tematice náležitou pozornost jak v běžných zpravodajských relacích, tak v jiných programech;
- informujte nás, prosím, do jaké míry Český rozhlas rozlišuje mezi pořady „pro“ národnostní menšiny a pořady „o“ národnostních menšinách, jde totiž o dvě na sobě nezávislé položky; postrádáme ve vysílání zařazování materiálů o významných událostech v životě menšinových společenství, o jejich minulosti, kultuře, významných osobnostech, problematice dvojjazyčnosti, o vztazích s mateřským národem apod. (mohlo by se např. jednat o občasně kulaté stoly, dokumenty, portréty atd.); zároveň by se ale mělo striktně rozlišovat mezi komunitami tradičních národnostních menšin a novodobých imigrantů;
- zejména v televizním vysílání vnímáme atmosféru, kdy příslušné vedení menšinové vysílání spíše bagatelizuje a ignoruje, nebo dokonce ruší (viz Tvůrčí producentská skupina, jejíž krátkou existenci jsme zaznamenali, bez jakýchkoliv výstupů), nebo za „menšinové“ vysílání vydává pořady a relace, které jím nejsou;
- v redakcích by měli mít možnost pracovat i příslušníci národnostních menšin (či by měli být spoluvůdci pořadů jako poradci nebo konzultanti a v úzkém tvůrčím kontaktu s redakcemi se na vysílání podílet), kteří problematice rozumí a mohli by napomoci v šíření příkladů dobré praxe Českým rozhlasem; dobrým příkladem by mělo být i zvaní příslušníků národnostních menšin do standardních pořadů ČRo (např. i některé zábavné pořady);
- dovolujeme si upozornit na závazek České republiky plnit Evropskou chartu regionálních, či menšinových jazyků, kterou ČR ratifikovala v roce 2007; jsme toho názoru, že závazky v Chartě obsažené nejsou plněny;

Vážený pane generální řediteli, považuji za vhodné, abyste na výše uvedené otázky odpověděl osobně na nejbližším jednání Rady vlády pro národnostní menšiny, které se bude konat začátkem února 2015. O přesném termínu Vás včas bude informovat sekretariát Rady a pozve její předseda.

Závěrem mi dovoluete poznamenat, že jako představitel národnostní menšiny vnímám spolupráci Českého rozhlasu s Radou a její pracovní skupinou za klíčovou. Národnostní menšiny a jejich spolky přispívají k rozmanitosti občanské společnosti a svými aktivitami také k obohacení kulturní scény v České republice. Prostor, poskytovaný národnostním menšinám v Českém rozhlasu, by proto měl odrážet tyto kladné vlivy menšin na společnost.

S pozdravem

Mgr. Martin Dzingel

místopředseda Rady vlády pro národnostní menšiny

Vážený pan
Mgr. art. Peter D u h a n
generální ředitel
Český rozhlas
Vinohradská 12
120 99 P r a h a 2

Co: Mgr. René Zavoral, náměstek pro program a vysílání
Bc. Ivan Krejčí, předseda Rady pro rozhlasové a televizní vysílání
Doc. PhDr. Michal Stehlík-Ph.D., předseda Rady ČRo